

GUIA DOCENT
CURS 2021-22

FITXA TÈCNICA DE L'ASSIGNATURA

Dades de l'assignatura	
Nom	Ètica
Codi	211232
Titulació	Grau en Filosofia
Curs	Segon
Semestre	Primer i segon
Crèdits ECTS	8
Caràcter	Formació bàsica
Mòdul	Formació bàsica
Universitat	Universitat Ramon Llull
Horari	Primer semestre: dimarts de 12,10 a 13h. Segon semestre: dilluns de 9,10 a 10,55h.
Professor/s	Joan Garcia del Muro Solans / Ignasi Boada
Descriptor	<p>Ètica: el curs pretén introduir l'alumne en la problemàtica de l'Ètica General, amb l'estudi dels corrents més representatius, fent contínua referència als textos d'autors clàssics.</p> <p>Ètica social i política: La intenció d'aquest curs és presentar diferents tipus de relació entre la noció d'ètica i la noció de política. Farem un recorregut que no és sistemàtic ni exhaustiu. Tampoc no serà un recorregut històric en el sentit més descriptiu de la paraula. Més aviat farem esment d'alguns (pocs) autors, en la mesura que ens permetin de comprendre que la relació entre l'ètica i la política no és una relació unívoca, sinó que es presta a múltiples interpretacions. En bona part, aquestes interpretacions es deuen a la mateixa comprensió del què és la política i del què és l'ètica. De manera transversal anirem posant en relleu aspectes que ubicaran el Cristianisme enfront de cada una d'aquests paradigmes, de manera que, en la mesura que els presentem, veurem també la manera com es posiciona el pensament cristià en cada cas.</p>
Modalitat de impartició	Presencial
Llengua	català

Docent	
Nom	Joan Garcia del Muro Solans
Departament	Filosofia i humanitats

Despatx	2
e-mail	igarci23@xtec.cat
Telèfon	934 53 43 38 ext 232
Horari de tutories	Prèvia cita

Docent	
Nom	Ignasi Boada
Departament	Filosofia i humanitats
Despatx	5
e-mail	ignasibs@blanquerna.url.edu
Telèfon	696291172
Horari de tutories	Dimecres de 18,45 a 19,45h.

Competències – Objectius
Competències de l'assignatura
Competències Generals
<p>CG1. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir coneixements generals bàsics sobre l'àrea d'estudi (filosofia i humanitats), partint de llibres de text avançats i incloent cada vegada més els grans clàssics i les monografies més importants.</p> <p>CG4. Que l'alumne sigui capaç de treballar cooperativament i en equip en l'àmbit de la filosofia i de les humanitats.</p> <p>CG5. Que l'estudiant adquireixi una bona capacitat comprensiva en relació amb els textos d'alt nivell cultural.</p> <p>CG8. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir habilitats d'elaboració o de defensa d'arguments amb consciència crítica i autocrítica.</p> <p>CG9. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir compromisos ètics.</p> <p>CG11. Que l'estudiant adquireixi habilitats analítiques i sintètiques pel que fa a fenòmens culturals d'alta complexitat; això és: que aprengui a descompondre els problemes i les qüestions de manera adequada ala resolució, aprenent alhora a establir les connexions necessàries amb altres aspectes de la pròpia disciplina o amb altres disciplines.</p> <p>CG16. Que l'alumne sigui capaç de comunicar-se correctament de forma oral i escrita en català i en castellà, i que adquireixi una bona capacitat d'exposició i d'explicació, tant a nivell oral com escrit, per tal de dirigir-se tant a públics especialitzats com no especialitzats.</p>
Competències Específiques (Mòdul: Formació bàsica)
<p>CE1. Que l'alumne sigui capaç d'adquirir les habilitats necessàries per començar a analitzar, comprendre i manejar sistemàticament la terminologia bàsica dels grans àmbits temàtics de la filosofia i a distingir-los segons la seva naturalesa, objecte i mètodes propis.</p> <p>CE2. Que l'alumne adquireixi habilitats d'argumentació específicament filosòfiques fonamentals sobre les qüestions que s'estudiaran en els diversos camps temàtics de la filosofia, detectant problemes i apories, i sabent posicionar-se personalment de forma reflexionada, crítica, flexible i respectuosa amb les altres opinions.</p> <p>CE3. Que l'alumne aprengui a distingir entre l'aproximació específicament filosòfica a la qüestió del ser humà i les aproximacions de tipus més psicobiològic o cultural; que sigui capaç de fer un bon ús dels conceptes de l'antropologia filosòfica per a l'anàlisi de les operacions vitals bàsiques del ser humà; que conegui les possibilitats teòriques d'apropar-se a una comprensió filosòfica dels problemes plantejats per la persona, la seva finitud, la seva dimensió social i interpersonal, la seva llibertat i seva transcendència, i de plantejar-se els interrogants que concerneixen a l'origen de l'ésser personal i als desafiaments pràctics concrets que avui li posen els nous descobriments científics i tècnics.</p>

CE4. Que l'alumne s'introdueixi en els grans sistemes ètics, en els conceptes i en les teories, així com en les interpretacions que se n'han derivat; que compregui per si mateix les respostes que aquests sistemes han donat i donen als diversos problemes morals concrets i que sàpiga veure reflexivament totes les seves implicacions.

CE5. Que l'alumne sigui capaç de posicionar-se personalment, críticament i reflexivament respecte als problemes particulars que avui plantegen les nocions ètico-socials i ètico-polítiques fonamentals, els drets i llibertats universals, la igualtat i la justícia, la legitimitat política democràtica, les exigències d'una pau autèntica i d'un veritable respecte als drets de les persones de tota classe i condició.

DADES ESPECÍFIQUES DE L'ASSIGNATURA (ÈTICA)

Contextualització de l'assignatura
Aportació al perfil professional de la titulació
Introducció a l'ètica filosòfica
Prerequisits
Cap

BLOCS TEMÀTICS I CONTINGUTS

Continguts – Unitats Temàtiques
UNITAT 1:
Tema 1: La distinció entre ètica i moral: etimologia i història dels conceptes.
Tema 2: El fet de la moralitat: la qüestió de la fonamentació.
Tema 3: La llibertat i la raó pràctica.
Tema 4: El desig i la felicitat.
UNITAT 2:
Tema 5: La fal·làcia naturalista.
Tema 6: Ètiques teleològiques:
Hedonisme: Epicur: Obres. Aristòtil: Ètica a Nicòmac. Utilitarisme: J. S. Mill: L'utilitarisme.
Tema 7: Ètiques deontològiques:
Estoïcisme: Sèneca: Sobre la providència. Kant: Fonamentació de la metafísica dels costums.

METODOLOGIA DOCENT

Aspectes metodològics generals de l'assignatura
Metodologia Presencial

Ensenyament-aprenentatge presencial:

- exposició del professor.
- exposició de l'estudiant.
- debats.
- examen final (escrit)

Ensenyament-aprenentatge dirigit:

- lectures orientades.
- tutories individuals.
- treball escrit individual i exposició a l'aula.

Ensenyament-aprenentatge autònom:

- lectures complementàries proposades pel professor.
- estudi personal.
- cerca d'informació i materials.

RESUM D'HORES DE TREBALL DE L'ALUMNAT			
MODALITAT PRESENCIAL			
Treball a l'aula		Treball o activitats fora de l'aula	
Classes magistrals	Exàmens	Tutories	Treball personal de l'alumne
42	10	15	58
CRÈDITS ECTS: 5			125

AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

MODALITAT PRESENCIAL		
ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	CRITERIS	PES
Participació a classe		20%
Treball escrit		40%
examen final de l'assignatura		60%

*Per a poder realitzar la prova escrita tant de la convocatòria ordinària com extraordinària cal haver realitzat la resta d'activitats que són objecte d'avaluació.

CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA (PRESENCIAL):

Els criteris d'avaluació són els mateixos que en la convocatòria ordinària, per la qual cosa cal aportar totes les activitats d'avaluació considerades en el curs. Es guardaran les notes de les activitats realitzades, a l'espera de que es realitzin les activitats pendents. En aquesta avaluació s'aplicaran els mateixos criteris de ponderació que en l'avaluació ordinària.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia Bàsica

Aranguren, JL. Ética, Madrid, Alianza, 1990
Aristóteles, Ética a Nicómaco, Madrid, CEC, 1989

Camps, V, Historia de la ética, Barcelona, Cátedra, 1992
 Epicuro, Obras completas, Madrid, Cátedra, 1996
 Hudson, WD, La filosofía moral contemporánea, Madrid, Alianza, 1974
 Kant, I, Fundamentación de la metafísica de las costumbres, Barcelona, Laia, 1984
 Macintyre, A, Historia de la ética, Barcelona, Paidós, 1998
 Mill, S, El utilitarismo, Madrid, Alianza, 1997
 Pieper, AN, Ética y moral, Barcelona, Crítica, 1991
 Sartre, JP, El existencialismo es un humanismo, Barcelona, de Bó, 1980
 Séneca, Diálogos, Madrid, Tecnos, 1986
 Singer, P, Compendio de ética, Madrid, Alianza, 1995

Bibliografia Complementària

DADES ESPECÍFIQUES DE L'ASSIGNATURA (ÈTICA SOCIAL I POLÍTICA)

Contextualització de l'assignatura

Aportació al perfil professional de la titulació

Desenvolupar la dimensió social i política de l'ètica

Prerequisits

Cap

BLOCS TEMÀTICS I CONTINGUTS

Continguts - Unitats Temàtiques

UNITAT 1:

Tema 1: El món antic: política com a ètica

- 1.1 Sòcrates i el lloc propi de l'home
- 1.2 Plató i la República
- 1.3 Aristòtil: ètica política com a cultiu de la felicitat
-

Tema 2: El Cristianisme com a novetat radical

- 2.1 Consideracions sobre Sant Pau i el fet polític.
- 2.2 Sant Agustí i la ciutat de Déu
- 2.3 El Cristianisme i el valor de l'educació
-

Tema 3: El model modern

- 3.1 Maquiavel, un autor realista?
- 3.2 Bodin
- 3.3 Hobbes: el poder de la neutralitat.
- 3.4 El cas del liberalisme

Tema 4: Ètica social i política contemporània

- 4.1 L'ètica social i política del personalisme
- 4.2 Democràcia i tecnocràcia

METODOLOGIA DOCENT

Aspectes metodològics generals de l'assignatura

Metodologia Presencial

La metodologia docent que es farà servir en la impartició de l'assignatura es concreta en:

Treball a l'aula:

1. **Classes magistrals.** Les classes magistrals fan referència a l'exposició per part del professorat dels continguts teòrics de l'assignatura, l'orientació de l'alumnat sobre lectures bàsiques i avançades així com fonts d'informació complementària i l'establiment de pautes i claus per a la realització de les tasques teòriques i pràctiques.
2. **Avaluació Contínua.** L'avaluació és una part integrada en el procés d'ensenyament-aprenentatge. En aquesta assignatura es realitzarà una avaluació contínua que combinarà el lliurament i la presentació de tasques. Alhora, el professorat donarà dels progressos de l'alumnat.

Treball o activitats fora de l'aula:

3. **Treball autònom de l'alumnat.** El treball autònom de l'alumnat consisteix, d'una banda, en la **lectura de textos** seleccionats; i, d'altra banda, en la **preparació dels treballs individuals**, especialment assajos i/o presentacions orals.
4. **Tutories.** Tot l'alumnat tindrà la possibilitat de sol·licitar tutories individuals o grupals, prèvia cita, amb el professorat. Aquestes tutories podran estar dirigides a resoldre dubtes tant de contingut com d'elaboració de les tasques.

RESUM D'HORES DE TREBALL DE L'ALUMNAT			
MODALITAT PRESENCIAL			
Treball a l'aula		Treball o activitats fora de l'aula	
Classes magistrals	Examen	Tutories	Treball personal de l'alumne
25	6	8	36
CRÈDITS ECTS: 3			75

AVALUACIÓ I CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

MODALITAT PRESENCIAL		
ACTIVITATS D'AVAUACIÓ	CRITERIS	PES
Treball final de curs	Lectura de bibliografia, correcció formal, capacitat creativa i de síntesi	50%
Examen final		50%

*Per a poder realitzar la prova escrita tant de la convocatòria ordinària com extraordinària cal haver realitzat la resta d'activitats que són objecte d'avaluació.

CONVOCATÒRIA EXTRAORDINÀRIA (PRESENCIAL):

Els criteris d'avaluació són els mateixos que en la convocatòria ordinària, per la qual cosa cal aportar totes les activitats d'avaluació considerades en el curs. Es guardaran les notes

de les activitats realitzades, a l'espera de que es realitzin les activitats pendents. En aquesta avaluació s'aplicaran els mateixos criteris de ponderació que en l'avaluació ordinària.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia Bàsica

AGUSTÍN, San, *La Ciudad de Dios*, B.A.C., Madrid, 1958.
ARISTÒTIL, *Política*, la Magrana, Barcelona, 2014.
HOBBS, Thomas, *Leviathan*, Penguin Classics, London, 1985.
MAQUIAVEL, Niccolò, *El príncep*, Edicions 62, Barcelona, 2009.
PLATÓ, *La República*, Fundació Bernat Metge, Barcelona, 1991.
PLATÓ, *Defensa de Sòcrates, Crito, Eutrífon, Laques*, Bernat Metge//Ed. 62, Barcelona, 2009.

Bibliografia Complementària

ARANGUREN, José L., *Ética y política*, Orbis, Barcelona, 1985.
ARQUILLIÈRE, H.-X., *L'augustinisme politique*, Vrin, Paris, 2006.
BALLADUR, Édouard, *Machiavel en démocratie*, Fayard, Paris, 2006.
CULLMANN, Oscar, *Dieu et César (Le procès de Jésus, St. Paul et l'Autorité, L'Apocalypse et l'État totalitaire)*, Delachaux et Niestlé, Neuchâtel, 1956.
KANTOROWICZ, Ernst H., *The King's two bodies*, Princeton University Press, Princeton, 1997.
LESSNOFF, Michael H., *Political Philosophers of the Twentieth Century*, Blackwell, Oxford, 1999.
MAGINTYRE, Alasdair, *Ethics and Politics (Selected Essays, volume 2)*, Cambridge University Press, 2006.
MARITAIN, Jacques, *Humanisme intégral*, Aubier, Paris, 1936.
ZARKA, Yves Charles, *Hobbes et la pensée politique moderne*, puf, Paris, 2001.